

Himmerfjärdens Naturvårdsförening

Årsmöte med föredrag

Torsdagen den 5 mars 2026

Plats: Föreningslokalen på Torsbygatan 38 i Farsta,
ingång på gaveln mot Larsbodavägen vid centrum/T-banestation Farsta
om du inte hittar, ring 070 732 30 06

~

Föredrag om Ålgräsängar 18:00

Ålgräset är rödlistat och finns sparsamt kvar i våra fjärdar.

Martin Dahl, från Södertörns Högskola, talar om ålgräsängar
och dess ekosystemtjänster

Bild: Ålgräs i Gullmarsfjorden, 2026-02-09 ca kl. 14.30, från livekamera, länk här:

~

~ **fika ca 19:00** ~

Årsmöte 19:30

www.himmerfjarden.se
kontakt@himmerfjarden.se

Himmerfjärdens Naturvårdsförening HNF bildades 1968

Enligt stadgarna är föreningens mål:

- Att främja vattnet och naturens vård i Himmerfjärden och angränsande vatten samt att väcka och underhålla känslan för naturen och förståelsen för dess värde.
- Att vara samarbetsorgan för alla intresserade kring Himmerfjärden och angränsande vatten, samt att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor som berör natur- och vattenvård.
- Att följa planerna för områdets exploatering och verka för att största möjliga hänsyn tas till natur- och vattenvårdsfrågan, så att området så långt möjligt bevaras i sitt ursprungliga skick.

Stadgarna säger vidare att varje fysisk eller juridisk person, som vill stödja föreningens målsättning erhåller rätt att bli medlem.

Medlemskap kan vara:

- Dels enskild ansluten medlem, som då finns i HNF:s register och får all information direkt från föreningen.
- Dels genom medlemskap i ansluten tomtägarförening eller motsvarande annan ansluten förening.

Genom medlemskap i HNF visar du intresse för natur och miljö och stöder därigenom aktivt föreningens verksamhet.

Anslutna föreningar betalar 10 kr per ansluten medlem
se bifogad faktura

För dig som är enskilt ansluten medlem

Avgift år 2026 är 150 kr

Inbetalning görs så snart som möjligt till **HNF:s plusgirokonto 17 17 41 – 2**
Inbetalningskort bifogas. **Tack för ditt stöd till Himmerfjärdens omvårdnad!**

OBS Kom ihåg att skriva namn och adress på inbetalningskortet eller som meddelande om du betalar digitalt.

Medlemskapet gäller en person.

Ytterligare belopp utöver avgiften tas tacksamt emot som gåva för stöd till HNF:s verksamhet.

Mejla e-postadress till liljeqvist.gisela@gmail.com, så får du utskick per mejl fortsättningsvis

Verksamhetsberättelse för år 2025

Styrelsen har haft följande sammansättning sedan årsmötet:

Ordförande	Lena Bristrand
Vice ordförande	Stefan Gautschi
Sekreterare	Anki Lauberg
Kassör	Gisela Liljeqvist
Ledamot	Bengt Holwaster
Suppleant	Eva Thörnelöf
Suppleant	Lennart Lauberg

Vid årsmötet den 26 februari lämnade ledamot Elisabeth Karlsson styrelsen och ersattes av Bengt Holwaster. Bengt Knutsson har fortsatt hjälpt föreningen med att administrera webbsida och styrelsens mejlbox under året.

Protokoll från årsmötet distribuerades under maj till medlemsföreningar och individuella medlemmar i samband med inbjudan till årets sommaraktivitet.

Verksamhet under året

Styrelsearbetet

Styrelsen har under året haft åtta protokollförda möten varav 2 arbetsmöten.

Sjöfartsverket lämnade i början av året en ansökan för Landsortsfarleden till Miljödomstolen, vilket krävt en del arbete med inlagor. För Fållnäsvisken har arbetet för att få till förbättrande åtgärder fortsatt. Övrigt som speciellt bevakats är påverkan av eventuell ny bergtäkt Botkyrka samt åtgärder för soporna i Kagghamra. Styrelsen agerar där vi ser att vi kan åstadkomma förbättringar samt när nya hot uppstår.

Ett mer långsiktigt fokus är

- Fisk / Strömning bestånden
- Närsalts belastning
- Biologisk mångfald

Styrelsen verkar för att sprida information om hur vattenläget ser ut i ovan intresseområden samt att väcka frågor om detta hos politiker och medlemmar. Styrelsen arbetar aktivt med att knyta kontakter med andra miljöintresserade runt fjärdarna. Bland annat har vi besökt vattenstrategerna hos Södertälje

kommun och tittat på deras arbete med vattenvård, samt besökt Trosas Naturskyddsförening.

För informationsspridning används föreningens webbsida och en öppen facebook-grupp för Himmerfjärdsmiljön. På facebook-sidan är det fritt för alla, efter godkännande av gruppregler, att skriva kommentarer eller egna inlägg.

Himmerfjärden på
facebook

Sidan hittar du här: www.facebook.com/groups/himmerfjarden

Ekonomi går fortfarande runt, men innebär att inte mycket mer än de relativt små administrativa kostnader vi har kan rymmas inom utgiftsramen.

Miljöbevakning, åtgärder och status

Ny farled i Himmerfjärden:

Sjöfartsverket har lämnat in ansökan till Miljödomstol för att få godkänt på de planerade åtgärderna vid byggandet av den nya farleden, vilken regering redan har tillåtit att den inrättas. HNF har haft webbmöte med företrädare för medlemsföreningar angående detta och därefter till domstolen lämnat synpunkter på beskrivna arbeten. Bland annat har föreningen lyft farhågor om påverkan på rödlistat ålgräs, samt påtalat problem med erosion som kan uppstå på nya platser utmed den östra kusten och på de öar som nu hamnar på västra sidan om farleden.

Fällnäsvisken och näringsbelastning:

Föreningens klagomål rörande näringsbelastande uppfödning av änder intill Fällnäsvisken har hanterats av länsstyrelsen. De ger stöd för det beslut som Södertörns Miljö och Hälsoskyddsförbund (SMOHF) har fattat under 2024, att uppfödning endast får ske bortanför ett avstånd av minst 1,3 km från Fällnäsviskens strand. Länsstyrelsen konstaterade att SMOHF:s beslut är utformat så att det blir gällande först när beslutet vunnit laga kraft, vilket innebär att anduppfödningen kan fortsätta under en överklagandeprocess. I skälet till beslut framgår att anduppfödaren inte inkommit med något nytt i sak. Länsstyrelsens beslut har ändå överklagats av anduppfödaren och ärendet ligger nu hos Mark- och Miljödomstolen.

Stockholms Bulkhamn:

Tyvärr fortsätter dammandet och nedskräpningen med flisat behandlat returträ och förgiftar miljön både i kalkbrottet och nere i hamnen, där Fällnäsvisken och närboende påverkas.

Länsstyrelsen har under hösten fattat beslut angående HNF:s överklagan av SMOHF:s beslut från 2024, att inte ompröva hamnverksamhetens tillstånd. Länsstyrelsen anser att SMOHF fortsatt ska utreda och vidta åtgärder och ger ej direkt HNF, med övriga klaganden, stöd för en omprövning av tillståndet.

HNF har överklagat Länsstyrelsens beslut till Miljödomstol. Under året har framkommit ytterligare konstigheter angående grunderna för hamnens tillstånd, samt att det blivit än mer tydligt vilken skada som verksamheten orsakar i miljön.

Bulkhamnen arbetar parallellt vidare med nytt tillstånd för att utöka verksamheten, för att få att hantera flis från kreosotbehandlat virke, vilket omfattar den högsta riskklassen för miljögifter i flis, med krav på stor försiktighet i hantering. För närvarande hanteras deras ansökan hos Nynäshamn kommun om en planändring, vilken behövs för den utökade verksamheten.

Kagghamra, soptipp:

Inget tycks hända med högen fastän temperaturen nu medger att högen kan hanteras. Botkyrka kommun fortsätter att ta hand om lakvatten och rena detta, samt söka bidrag för kostnader att ta hand om högen. HNF följer vad som görs för eventuellt agera vid behov.

Himmerfjärdsverket:

SYVAB:s arbete med att flytta över helt och hållet till den nya membranreningstekniken har fortsatt och de säger sig bli klara under 2026. För den intresserade publiceras miljörapporter löpande på deras webbsida.

Svealands Kustvattenvårdsförbund

HNF har deltagit vid de tre möten, inklusive årsmötet, som varit utlysta för kontaktombud. Gisela Liljeqvist, HNF:s kontaktombud har deltagit vid två av dessa möten och Anki Lauberg ersatte Gisela vid årsmötet.

Förbundet har erhållit LOVA-bidrag för att starta ett eget åtgärdsprogram, där också HNF är med i arbetet. Vad som skall åstadkommas är ännu inte helt klart. Tillsatt samordnare har deltagit i möten med Nynäshamns kommun för att bland annat se på åtgärder för Fällnäsvisken.

Medlemsaktiviteter

HNF fanns med i Stora Vika på Fällnäsviskens dag, där vi engagerade barn och vuxna i att undersöka livet under ytan, med bland annat vattenkikare och håvar, och hjälptes åt med artbestämning. Några av lokalpolitikerna kom och hälsade på oss nere på stranden.

Föreningen gjorde också ett besök på Himmerfjärdsverket, där ca 25 av våra medlemmar fick en mycket uppskattad presentation och rundvandring med VD Sara Söhr. Det är verkligen skillnad på det vatten som släpps ut med den nya membranreningstekniken kunde vi konstatera. Från en ganska grumlig produkt tidigare så såg vattnet nästan drickbart ut nu.

/Styrelsen

Antal medlemmar 2025

Föreningens totala medlemsantal har under året varit 953 (1120 år –24). Av dessa har 39 inklusive familjemedlemmar varit enskilt anslutna (49 år –24) och 914 anslutna (1071 år –24) genom 13 föreningar.

Föreningar:

Dyviks Samfällighetsförening	92
Falkuddens Tomtägarförening	60
Föreningen Mörköstugan	120
Grönslättis Samfällighetsförening	29
Kagghamra Tomtägarförening	184
Långuddens samfällighetsförening	60
Näslandets Stugförening	38
Olberga Villaägareförening	50
Ragnaröks Tomtägarförening	51
Regarns Tomtägarförening	27
Sibble Strands Tomtförening	46
Skanssundets Samfällighetsförening	146
Smedtorpvägens Vattenförening	11
Totalt	914

Adressändring lämnas till Gisela Liljeqvist, Nordmarksvägen 21, Lgh 1603, 123 72 Farsta
e-mail: liljeqvist.gisela@gmail.com tel 070-765 74 98

HIMMERFJÄRDENS NATURVÅRDSFÖRENING
EKONOMISK REDOVISNING 2025-01-01 – 2025-12-31

Ingående balans 2025-01-01

<u>Tillgångar</u>		<u>Skulder och eget kapital</u>	
Kassa	143:00	Eget kapital	13.859:68
Plusgiro	13.650:09	Fond	34.000:00
Bank	66:59		
Fond	34.000:00		
Kronor	47.859:68	Kronor	47.859:68

Resultaträkning

<u>Kostnader</u>		<u>Intäkter</u>	
Administration	2.426:50	Medlemsavgifter och bidrag, enskilda	6.100:00
Hemsida	2.193:75	Medlemsavgifter, kollektiva	9.140:00
Svealands k.-v. vårdförbund	4.750:00	Sommarmöte	0:00
Sommarmöte	0:00		
Möteskostnader	722:75		
Årets överskott	5.147:00		
Kronor	15240:00	Kronor	15.240:00

Utgående balans 2024-12-31

<u>Tillgångar</u>		<u>Skulder och eget kapital</u>	
Kassa	0:00	Eget kapital	19.006:68
Plusgiro	18.940:09	Fond	34.000:00
Bank Nordea	66:59		
Fond	34.000:00		
Kronor	53.006:68	Kronor	53.006:68

Stockholm i januari 2026

Lena Bristrand
Ordförande

Gisela Liljeqvist
Kassör

Förslag till verksamhetsplan 2026

Sommarmöte är under planering. Preliminärt, besök med guidning på Bullerö i Nämndöskärgårdens Nationalpark, **söndagen 2 augusti**, kostnad ca 300 kr, inkluderande båtresa.

Fortsatt händer mycket som angår miljön i Himmerfjärden med närliggande vatten, både i form av risker som behöver bevakas och framåt driv för att åtgärda befintliga miljöbelastningar.

De ärenden som inletts tidigare år med åtgärder för Fållnäs viken behöver fortsatt följas upp och drivas vidare. Utöver det bevakas fortsatt

- Landsortsfarledens arbeten, som lämnats till miljödomstol under januari 2025.
- En förväntad ansökan om utökad båttrafik till Stora Vika hamn, inklusive hantering av än farligare avfall i hamnen och kalkbrottet, samt tillstånd införsel av cement, vilken hämtas med lastbil.
- Miljöpåverkan av nuvarande flishantering i Stora Vika

För Svealands Kustvattenvårdsförbunds LOVA-projektet, vilket nu börjar komma i gång, har HNF har åtagit sig att bidra med 10 arbetstimmar.

Förslag till budget 2026-01-01 – 2026-12-31

Medlemsavgift, enskild 150:-, Medlemsavgift, kollektiva 10:- per medlem

<u>Intäkter</u>		<u>Kostnader</u>	
Medlemsavgifter och bidrag, enskilda	6.000	Administration	3.000
Medlemsavgifter, kollektiva	9.000	Hemsida	2.000
		Möteskostnader	1.000
		Svealands kustvattenvårdsförbund	5.000
		Aktiviteter	4.000
Kronor	<u>15.000</u>		<u>15.000</u>

Dagordning vid HNF:s årsmöte 2026

18.00 **Föredrag**, Ålgräsängar, Martin Dahl från Södertörns högskola,

Kaffe inklusive lättare förtäring

Ca 19:30 Årsmöte

1. Mötets öppnande och fastställande av dagordning.
2. Medlemsupprop och fastställande av röstlängd.
3. Frågan om kallelse skett i behörig ordning.
4. Val av ordförande för mötet.
5. Val av sekreterare för årsmötet.
6. Val av två justerare tillika rösträknare, att jämte mötesordförande justera mötesprotokollet.
7. Godkännande av föregående årsmötesprotokoll.
8. Styrelseberättelsen 2025. (Verksamhet, ekonomi, fondförvaltning)
9. Revisorernas berättelse
10. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
11. Förslag till budget för 2026.
12. Beslut om medlemsavgifter för 2027.
Styrelsen föreslår: Oförändrad avgift om 150 kr för enskild medlem samt för medlemsföreningar 10 kr/medlem.

Val

13. Val av tre styrelseledamöter på två år.
Lena Bristrand och *Gisela Liljeqvist* står till förfogande att väljas om. *Ytterligare en* ledamot skall väljas. (Bengt Holwaster och Stefan Gautschi har 1 år kvar)
14. Val av två styrelseersättare på ett år.
Eva Thörnelöf står till förfogande att väljas om. *Ytterligare en* suppleant skall väljas.
15. Utse styrelseordförande på ett år (en av de valda ledamöterna).
16. Val av en revisor på två år.
Bertil Svangren står till förfogande för omval. (Christina Österholm har 1 år kvar)
17. Val av en revisorsersättare på ett år. *Bengt Haglund* står till förfogande för omval.
18. Val av valberedning på ett år. Tre personer varav en sammankallande.
19. Motioner (inga motioner har inkommit)
20. Sommarmöte.
21. Frågor från medlemmarna (ej beslut)
22. Bestämmande av tid och plats för protokollsjustering samt protokollets tillgänglighet för medlemmarna.
23. Mötet avslutas.